

VASEMMISTON VALTUUSTORYHMÄ
ORIVEDEN KAUPUNGINVALTUUSTON VUODEN 2025
TALOUSARVIOPUHE
MARI LIND

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, viranhaltijat ja kuntalaiset sekä läsnäolijat.

Tänään meillä on käsiteltävänä Oriveden kaupungin talousarvio, joka toimii karttana tulevalle vuodelle ja linjaa toimintamme pitkän aikavälin kehitystä. Talousarvion suunnittelussa on huomioitu; niin talouden realiteetit kuin strategiset painopisteet. On tiedostettava, että meidän on pidettävä huolta peruspalveluista, kuten koulutuksesta, infrastruktuurista ja ennaltaehkäisevästä terveydenhuollosta, samalla panostaen kasvuun, vetovoimaan ja kestäväan kehitykseen. On pyrittävä siihen, että Orivesi pystyy lisäämään elinvoimaansa, ollen samalla houkutteleva asuinpaikka sekä mahdollinen sijoituskohde.

On tärkeää huomioida kaupungin taloudellinen tilanne, erityisesti velkaantuminen. Oriveden kaupungin velkaantumisaste on tulevina vuosina merkittävästi nousemassa ja se on tekijä, joka vaikuttaa talouden liikkumavaraan ja tätä kautta tuleviin investointeihin. Velanhallinta edellyttää vastuullisia päätöksiä sekä suunnitelmallisuutta. Olemmeko tehneet päätökset suunnitelmallisesti koskien Rovastinkankaan kouluhankkeen lisäksi paljon puhututtanutta liikuntatilaa ja sen kustannusnousua alkuperäisestä suunnitelmasta? Onko nyt taantumien jauhaessa oikea aika tehdä näin isoja lisäinvestointeja vai olisiko pitänyt tyytyä näiltä osin alkuperäiseen suunnitelmaan, joka olisi ollut kustannuksiltaan huokeampi? Tätä kautta velkaankin liittyvät kustannukset olisivat maltillisemmat. Tai voisimme myös kysyä olisiko pitänyt valita se suurin vaihtoehto liikuntatilaksi, kun kerran investoimme? Tulevaisuudessa varmasti näemme, oliko ratkaisu oikea.

Ikäväksemme aloitamme tulevan vuoden alkavan kehittämissuunnitelman mukaisesti henkilöstöjärjestelyillä ja yt-neuvotteluilla, joilla on tarkoitus tehostaa toimintaa sekä kehittää kaupungin taloutta huomattavilla summilla tulevina vuosina, ainakin alustavan arvion mukaan. On pidettävä huolta, että talouden ja toiminnan kehittäminen ja tehostaminen toteutetaan avoimesti ja reilusti, henkilöstön työhyvinvointi huomioiden ja heidän työpanostaan arvostaen.

Kuten myös ammattijärjestöjen lausunnossa mainitaan, on erityisesti huomioitava mahdollisten lomautusten ja henkilöstövähennysten vaikutukset kaupungin tarjoamien palveluiden laatuun sekä toimenpiteiden kerrannaisvaikutukset työssäjaksamiseen, työilmapiiriin sekä vaikutukset tietyillä aloilla jo muutenkin vähäisen henkilöstön jaksamiseen. Henkilöstöjärjestöt esittävät aiheellisesti huolensa velkaantumisesta ja sen vaikutuksista taloutemme kestävyYTEEN, kehottaen investointiosan uudelleentarkasteluun. Investointeja on jo nyt jouduttu karsimaan, mutta esimerkiksi teknisen puolen liiallinen investoinneista karsiminen voi kostautua palvelujen käyttäjille ja maksaa moninkertaisesti esimerkiksi kunnallistekniikan osalta. Toisaalta on investointeja, joiden toteuttaminen on välttämätöntä tai niitä on siirtämisestä päästyään siirretty.

Koulujen osalta voimme todeta Eräjärven koulun säilymisen olevan hyvä asia ja ennen koulun lakkautuspäätöskeskusteluja olisi hyvä selvittää aiempien kouluverkkoratkaisujen myötä syntyneet säästöt, vaikka säästöjen takia ei aiemmin kouluverkkoa karsittukaan.

Eräjärventien keskustan kevyenliikenteen väylän MAL-hankkeena yhdessä ELY:n kanssa suunnittelun ajankohtana on vuosi 2025, tätä kautta vuonna -26 päästään toivottavasti toteutusvaiheeseen. Kyseinen hanke on omiaan tukemaan Eräjärven kehittymistä ja koulun säilyttämistä, unohtamatta tässä kohtaa Eräjärven kyläläisten ahkeraa asukashankintaa.

Elinvoiman osalta vahva vaikuttamistyö 9-tien osalta on jatkuttava, unohtamatta julkisen liikenteen merkitystä sekä kehittämistarvetta. Elinvoimamme vahvistamiseen tarvitsemme yrityksiä ja yrittäjiä, jotta työttömyysasteemme saadaan pidettyä maltillisena. Työllistyminen lisää myös verotuloja.

Tulevan TE- uudistuksen myötä Orivesi ostaa työllisyyspalvelut Tampereen seudun työllisyysalueelta ja kuntien ”sakkomaksut” poistuvat ainoastaan avoimille työmarkkinoille työllistymisen myötä.

Näillä asioilla on meille moninainen taloudellinen merkitys, asukkaista aina kaupungin talouteen ja ulkoiseen näkyvyyteemme. Nyt myös tulevaisuuden puistot ja yleiset alueet osallistuvat talouden tasapainottamiseen varsin laajasti, sillä kausiluonteinen työ on työllistänyt palkkatuella, alentaen työnantajan palkkakustannuksia. Edellä mainittu sekä budjetin karsiminen osuvat vahvasti myös tänne.

Investointiosasta käy ilmi Asemanseudun kehittämisen jatkaminen Laitamon ja Aseman alueen peruskorjauksella. Vahvana pontena nostaisimme edelleen esiin lähikaupan merkityksen, vaikkei se suoranaisesti kaupungin toimenkuvaan kuulu. Asian tiimoilta tullut palaute on varsin vahvaa ja huolestunutta. Toivottavasti viimeisin ”tieto”, jonka alueen asukkaalta sain kuulla, pitää paikkansa, siis vahvasti kaupan toivossa ollaan.

Meillä on hieno ja toimiva rautatieasema, joten on syytä jatkaa Aseman alueen kehittämisen viemistä ”maaliin” asti. Rovastinkankaan tuleva uusi koulu on myös omiaan lisäämään Aseman alueen vetovoimaa, johtaen meidät alueen asumistarjonnan tarkastelun pariin. Kehittämisen osalta meidän on saatava asukkaita ja asunnontarvitsijoita Aseman seudulle, sitä kautta rakentajia, sijoittajia ja myös kaupunkia satsaamaan uusiin nykyaikaisiin asuntoihin hyvien kulkuyhteyksien päähän Tampereesta katsottuna. Pitäisikö meidän rohkeasti järjestää mahdollisia asuntotonttipäiviä ja yritystonttipäiviä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Raiteiden vieressä, kun ollaan, niin aloittaville yrittäjille ns. palvelevalla vastaanottohallilla olisi varmasti kysyntää uusien yrittäjien ja ehkäpä nykyistenkin yritysten taholta.

Haluamme myös tuoda esiin, että yhteistyö ja kumppanuudet ovat tärkeässä roolissa. Olemme riippuvaisia siitä, miten tehokkaasti teemme yhteistyötä muiden kuntien, valtion, yksityisen sekä kolmannen sektorin kanssa. Yhdessä voimme saavuttaa enemmän ja tarjota orivesiläisille parhaan mahdollisen elinympäristön. Vasemmistolle on tärkeää, että taloudelliset päätökset tukevat heikoimmassa asemassa olevia ja että palvelut ovat kaikkien saatavilla riippumatta tulotasosta tai taustasta.

Hyvät kuulijat, tätä talousarviota on laadittu erilaisten seminaarien, infotilaisuuksien ja sidosryhmien kera sekä olemme myös osallistuneet valmisteluvaiheessa kantaa ottaen. Tämä tulevan vuoden talousarvio on realistinen ja samalla eteenpäin katsova suunnitelma, joka toivottavasti vie Oriveden kohti vahvempaa tulevaisuutta.

Haluammekin kiittää teitä kaikkia kuluneesta vuodesta ja yhteistyöstä, toivottaen teille kaikille iloista joulunaikaa sekä onnellista uutta vuotta.

